

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs

Van

Datum

16 januari 2025

Referentie

50103047

Bijlagen

1

Onderzoeksrapport inspectie over beweegredenen om te kiezen voor niet-bekostigd onderwijs aanbieden aan de Tweede Kamer

Aanleiding

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: IvHO) heeft tussen 2020 - 2024 onderzoek gedaan naar de beweegredenen van oprichters, ouders en leraren om te kiezen voor een niet-bekostigde school. Het onderzoek richt zich specifiek op zogeheten b3-scholen: particuliere scholen zonder examenbevoegdheid. De inspectie maakt het rapport op woensdag 5 februari openbaar. Met bijgevoegde brief zal het rapport op diezelfde dag aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Geadviseerd besluit

Ondertekenen van bijgevoegde brief en versturen rapport naar Tweede Kamer.

Kernpunten

- Aanleiding voor het onderzoek was de sterke groei van het aantal b3-scholen in de afgelopen jaren. In 2015 waren er in totaal 44 b3-scholen, in 2023 waren dat er 134. De sterkste groei heeft zich na 2018 voorgedaan.
- Het aantal leerlingen dat op deze scholen is ingeschreven is echter nog altijd beperkt: het gaat om ruim 2000 leerlingen in totaal, tegenover 2,4 miljoen in het bekostigd funderend onderwijs.
- De beweegredenen die in het onderzoek naar voren komen, zijn niet nieuw, maar sluiten aan bij eerder onderzoek naar particulier onderwijs (zie toelichting).
- Daarbij is de stijging in het aantal b3-scholen an sich geen aanleiding voor OCW om actie te ondernemen – b3-scholen zijn een volwaardig onderdeel van ons onderwijsstelsel en staan onder toezicht van de inspectie.
- Beleidsinhoudelijk is er daarom geen aanleiding om een uitgebreide beleidsreactie te schrijven bij het rapport.

Toelichting

Bevindingen onderzoek

De uitkomsten van het onderzoek sluiten aan bij eerdere bevindingen. De meest genoemde redenen om te kiezen voor een particuliere school zijn:

- Ervaringen met het reguliere onderwijs; ervaringen van het eigen kind of van de gesprekspartner zelf, veelal negatieve ervaringen;
- De mening dat het (reguliere) onderwijs te weinig meegaat met veranderingen (veranderende eisen) vanuit de maatschappij;
- De wens om de (levens-)visie meer terug te zien in het onderwijs;
- De ervaring van een gebrekkige aansluiting tussen het onderwijsaanbod en de onderwijsbehoeften van het kind in het reguliere onderwijs;

- De behoefte aan kleinschalig onderwijs.

Datum

16 januari 2025

Hieruit blijkt dat in het particulier onderwijs soms het maatwerk, de specifieke visie of de kleinschaligheid wordt gevonden waar ouders naar zoeken. OCW heeft geen opvattingen over de keuze voor particulier onderwijs: ook op deze scholen wordt door de inspectie toezicht gehouden en kan de leerplicht worden vervuld. Wel wordt in de brief benoemd dat het uitgangspunt moet zijn dat er altijd een bekostigd aanbod is, en dat we werken aan de verdere versterking hiervan, bijvoorbeeld via het herstelplan kwaliteit. En dat het van belang is om de groei van deze sector te blijven volgen, omdat het een indicatie kan zijn voor problemen in het bekostigd stelsel.

Verwachte media aandacht

Er is veel belangstelling voor de resultaten van dit onderzoek (o.a. van RTL, Nieuwsuur, Trouw en ANP). De inspectie begeleidt publicatie met een persbericht.

Reactielijn

Onderstaande reactie op de onderzoeksresultaten wordt met media gedeeld:

- Het staat ouders in Nederland vrij om te kiezen voor het particulier onderwijs, zoals een b3-school.
- Deze vorm van onderwijs is een volwaardig onderdeel van het Nederlandse onderwijsstelsel, waar bovendien ook toezicht op is.
- Het gaat om zo'n 2000 leerlingen die hier gebruik van maken, ten opzichte van de 2,4 miljoen leerlingen in het bekostigd onderwijs.
- Ik vind het belangrijk dat er voor elk kind een goed en passend aanbod is in het bekostigd onderwijs. Daar werk ik ook aan, bijvoorbeeld via het herstelplan kwaliteit.
- Het particulier onderwijs kan voor leerlingen en ouders soms uitkomst bieden als zij het aanbod in het bekostigd onderwijs niet goed genoeg vinden. Die keuzevrijheid is er.
- Ik zal de groei van deze sector blijven volgen, omdat verdere groei een indicatie kan zijn voor tekortkomingen in het bekostigd stelsel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.